

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : टिडीएस २०२३/०३/प्र.क्र.११४(भाग-२)/पर्यटन,
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक : ३१ ऑक्टोबर, २०२३.

संदर्भ : व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, क्र.मपविम/ जलपर्यटन/ गोसीखुर्द
प्रकल्प/अ-३६४/२०२३/३८९, दि.०३/०३/२०२३

प्रस्तावना :-

राज्यातील धरणक्षेत्रातील तसेच इतर ठिकाणच्या जलशयांमध्ये जलपर्यटन विकसित करून त्याद्वारे स्थानिक अर्थव्यवस्था वृद्धिंगत करण्यास आणि स्थानिकांना रोजगाराच्या संधी निर्माण करण्यास मोठा वाव आहे. गोसीखुर्द धरण जिल्हा भंडारा येथील गोसीखुर्द जलाशयाचा परिसरात उच्च दर्जाचे जल पर्यटन प्रस्थापित होऊन नवीन पर्यटन स्थळ विकसित होईल. तसेच स्थानिक युवकांसाठी रोजगार निर्माण होऊन स्थानिक अर्थव्यवस्थेस हातभार लागण्याच्या दृष्टीने गोसीखुर्द जलाशय जि. भंडारा येथे जागतिक दर्जाचे जलपर्यटन विकसित करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली दि. २१/०३/२०२३ रोजी झालेल्या उच्चधिकारी समितीच्या बैठकी मध्ये केलेल्या शिफारशीनुसार व मा.मुख्यमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखालील शिखर समितीच्या दि. ०१/०६/२०२३ बैठकीत मान्यता दिल्यानुसार मौजे गोसीखुर्द धरण, जि. भंडारा येथे जागतिक दर्जाचे जल पर्यटन विकसित करण्याकरीता येणाऱ्या रु.१०१.९५ कोटी किंमतीच्या प्रस्तावास खालील अटीच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे :-

- अ) प्रकल्पाची अंमलबजावणी महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ आणि विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळाबरोबर झालेल्या सामंजस्य करारातील तरतूदीनुसार करण्यात यावी.
- आ) गोसीखुर्द जलाशय, जि. भंडारा येथे जागतिक दर्जाचे जलपर्यटन विकसित करण्याकरीता प्रकल्पास रु. १०२.०० कोटी रुपये खर्च अपेक्षित आहे. सदर प्रकल्प सार्वजनिक आणि खाजगी (PPP तत्वावर) भागीदारीतून कार्यान्वित करण्यात यावा. शासनाकडून पायाभूत सुविधा आणि जल पर्यटन मधील काही आकर्षणांच्या निर्मितीसाठी रु. ५३.३७ कोटी इतका निधी शासनाकडून टप्प्या टप्प्याने उपलब्ध करून देण्यात येईल. तसेच खाजगी भागीदारीतून मोठ्या बोटी आणि नाविन्यपूर्ण आकर्षणे यावर रु.४८.५७ कोटी खर्च करण्यात यावा .
- इ) आवश्यक सर्व सांविधानिक व इतर परवानग्या उदा. महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, इ. प्राप्त करणे आवश्यक राहील.
- ई) पर्यटकांसाठी आवश्यक वैद्यकीय सुविधांची तरतूद करण्यात यावी.
- उ) पर्यावरणाची हानी / न्हास होणार नाही याची दक्षता मलजलप्रक्रिया, केंद्र उभारणे, पर्यावरणस्नेही बोटींचा वापर इ. च्या माध्यमातून घेण्यात यावी.
- क) खाजगी क्षेत्राच्या सहकार्याने राबवावयाच्या प्रकल्पाच्या टप्प्याकरीता सुयोग्य, नामांकित व्यवहार सल्लागाराची (Transaction Advisor) नियमानुसार नियुक्ती करण्यात यावी.

०२. अटी व शर्ती :-

- १) वितरीत केलेल्या निधीतून खर्च करताना वित्तीय नियमांचे आणि विविध नियमांतर्गत नेमून दिलेल्या कार्यपद्धतीचे पालन करण्यात यावे.
- २) कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर अनुदानापेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी. मंजूर अनुदानापेक्षा जादा खर्च झाल्यास त्याची जबाबदारी संबंधित जिल्हाधिकारी यांची राहिल व जादा खर्चा प्रित्यर्थ जादा अनुदान उपलब्ध करून दिले जाणार नाही.
- ३) पर्यटन विभागाने उपलब्ध करून दिलेल्या निधीतून केलेल्या कामाच्या ठिकाणी सदर कामे पर्यटन विभागाने प्रादेशिक पर्यटन विकास योजनेअंतर्गत उपलब्ध करून दिलेल्या निधीमधून केली असल्याबाबतचे फलक लावण्यात यावेत.
- ४) ज्या संदर्भात निधी उपलब्ध करून देण्यात येत आहे त्या प्रत्येक योजनेच्या संदर्भात वित्तीय अधिकाराच्या प्रत्यावर्तनानुसार सक्षम प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता घेणे आवश्यक आहे.
- ५) अशा प्रत्येक योजनेबाबत करावयाच्या बांधकामासंदर्भात अथवा खरेदीबाबत किंवा सेवा पुरवठा कराराबाबत वित्तीय नियमांप्रमाणे आवश्यक ती कार्यपद्धती पाळणे आवश्यक आहे. या संदर्भात शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्रमांक-संकीर्ण-१००२/प्र.क्र.१५/कोषा-प्र ५, दि. ६ फेब्रुवारी, २००२ च्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन होईल याची खबरदारी संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणेने घ्यावी. तसेच शासन निर्णय वित्त विभाग क्र.बीजीटी-१०.००/प्र.क्र.५६/२०००/वित्तीय सुधारणा, दिनांक १०.९.२००१ मधील उपाययोजनांची अंमलबजावणी तंतोतंतपणे करण्यात यावी.
- ६) तांत्रिक मान्यता विहित स्तरावर घेण्यात यावी.
- ७) रस्त्यांच्या प्रस्तावित कामांच्या प्रकरणांमध्ये सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या नियमावलीचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.
- ८) सदर निधीतून करावयाच्या कामांची भौतिक प्रगती तसेच निधीतून होणा-या खर्चाची मासिक विवरणपत्रे दर महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत शासनास पर्यटन संचालनालया मार्फत न चुकता सादर करावीत.
- ९) गुणनियंत्रण यंत्रणेद्वारे कामाची प्रत्यक्ष गुणवत्ता तपासणी केल्याचा प्रमाणित अहवाल तसेच काम पूर्ण झाल्यानंतर पूर्णत्वाचा सचित्र दाखला आणि निधीबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र न चुकता पर्यटन संचालनालया मार्फत शासनास सादर करण्यात यावे. गुणनियंत्रण यंत्रणेद्वारे कामाची प्रत्यक्ष गुणवत्ता तपासणी केल्याचा प्रमाणित अहवाल तसेच काम पूर्ण झाल्यानंतर पूर्णत्वाचा दाखला आणि निधीबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्यानंतरच पुढील उर्वरित निधी वितरित केला जाईल.
- १०) सदर काम पूर्ण झाल्यानंतर सदर कामाच्या देखभालाची तसेच इतर अनुषंगिक कामांची जबाबदारी कार्यान्वयीन यंत्रणा व संबंधित संस्था यांची राहिल.
- ११) निधी वितरणाचे आदेश स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

०३. सन २०२२-२३ मधील वरील ब) येथील अनुक्रमांक १ तक्त्यामधील कामांसाठी वर नमूद करण्यात आलेला खर्च सन २०२३-२४ या वर्षाच्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीमधून मुख्यलेखाशीर्ष "भागणी क्रमांक झेडडी-४, ३४५२-पर्यटन, पर्यटनासाठी पायाभूत सुविधा, १०१ पर्यटन केंद्रे (०२) पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना - राज्य योजनांतर्गत योजना, (०२) (१८) पर्यटन विकासासाठी विविध ठिकाणांसाठी मूलभूत सुविधांकरीता अनुदाने (३४५२ १९५८) ३१ सहायक अनुदाने" या लेखाशिर्षाखालील मंजूर तरतूदीमधून भागविण्यात यावा. या प्रकरणी मंजूर करण्यात आलेल्या (प्रादेशिक पर्यटन योजनेंतर्गत) सहायक अनुदानाची

रक्कम आहरण करुन संबंधितांना वितरीत करण्याकरीता जिल्हास्तरावरील कामांसाठी संबंधित सहायक जिल्हा नियोजन अधिकारी/ जिल्हा नियोजन अधिकारी यांना -आहरण व संवितरण अधिकारी व संबंधित जिल्हाधिकारी यांना -नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. सदर निर्णयानुसार मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानाची रक्कम त्यांनी अधिदान व लेखा अधिकारी कार्यालय, मुंबई / संबंधित जिल्हा कोषागार कार्यालयात देयके सादर करुन संबंधितांना वितरीत करण्यात यावी. सदर कार्यवाहीबाबतचा सचित्र अनुपालन अहवाल शासनास एक महिन्यात सादर करण्यात यावा.

०४. प्रमाणित करण्यात येते की, वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.१२.०४.२०२३ अन्वये देण्यात आलेल्या सूचनेनुसार व अधिकाराच्या मर्यादेत सदर शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत असून वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.१२.०४.२०२३ परिशिष्टामधील तपासणीसूची बाबींची व अटींची पूर्तता करण्यात आली आहे.

०५. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३१०३११७२६२७१८२३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(मदन सौंडे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
३. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
४. मा. मंत्री (पर्यटन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
५. मा. सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
६. मा. विरोधी पक्षनेता विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई.
७. मा. विरोधी पक्षनेता विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
८. मा. सर्व विधानपरिषद सदस्य, विधानमंडळ, मुंबई.
९. मा. सर्व विधानसभा सदस्य, विधानमंडळ, मुंबई.
१०. मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
११. अपर मुख्य सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. संचालक, पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१३. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई.
१४. कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर.
१५. सर्व जिल्हाधिकारी.
१६. सर्व मंत्रालयीन विभाग.
१७. निवड नस्ती, कार्यासन-पर्यटन.
